

(a) In de diamantindustrie, welke door de Joden uit Portugal eerst naar de zuidelijke Nederlanden en vervolgens naar Amsterdam was overgebracht.

(b) In de Hebreeuwsche boekdrukkerijen welke tot op het einde der 18de eeuw, bij duizenden exemplaren tegelijk, boeken aan het buitenland zouden afleveren.

(c) In de tabaks-spinnerij, -snijderij en -kerverij.

De Joodsche diamantbewerkers waren in gunstige conditie. Ofschoon er wel een Gouden en Zilversmidsgilde bestond, een diamantbewerkersgilde was er niet. Reeds vóór de Christelijke jaartelling, zoo vertelt Albert Wolf in zijn opstel „Etwas ueber Juedische Kunst,” vond een groot deel van de Joden in Alexandrië langen tijd zijn bestaan door het slijpen van diamanten. Wanneer zij van hun arbeid huiswaarts keerden waren zij verplicht zich te ontkleeden. Toen het handwerk aldaar verminderde en den Joden het verblijf in Alexandrië minder aangenaam gemaakt werd, verspreidden zij zich door de verschillende provincien van het Romeinsche rijk. Door deze vluchtelingen is de kunst der diamantbewerking waarschijnlijk naar Spanje overgebracht.

Edmondo de Amicis verklaart in zijn boek „Olanda”:

„Van de zeer vele en belangrijke indus-

triën kan ik toch niet geheel met stilzwijgen voorbijgaan de diamantslijperij, de voornaamste der Amsterdamsche industriën, die langen tijd in Europa een geheim der Joden van Antwerpen en Amsterdam geweest is, waar zij nog steeds bijna alleen door de zonen der besnijdenis uitgeoefend wordt.” Onder de eerstaangekomen Joden bevonden zich ook juweliers. We noemen slechts Curiel en Duarte.

DE BIBLIOTHECARIS DAVID RAPHAEL MONTEZINOS, STICHTER DER LIVRARIA MONTEZINOS TE AMSTERDAM, OP 22 DECEMBER 1916 OP 88JARIGEN LEEFTIJD ALDAAR OVERLEDEN.

De beroemde rabbijn Menasseh ben Israël, die bij zijn gemeente slechts een gering salaris genoot, besloot in het jaar 1626 tot de oprichting van een Hebreeuwsche drukkerij. Op één Januari 1627 verlaat een Hebreeuwsch gebedenboek, naar den Spaanschen ritus, zijn drukpers. Zoo wordt Menasseh de grondlegger eener industrie, die weldra door geheel Europa om haar voortreffelijke, sierlijke tot op den huidigen dag nog niet overtroffen drukken een groote vermaardheid zal verkrijgen, die tot op het einde der

18de eeuw bij duizenden exemplaren tegelijk aan het buitenland zal afleveren en niet alleen boekdrukkers maar ook lettersnijders en boekbinders volop werk zal verschaffen.

Een geduchte concurrent van Menasseh ben Israël was de drukker en uitgever Benbeniste. Er zat groot kapitaal achter deze drukkerij. Abraham ben Josua de opperrabbijn der zuster gemeente was haar cor-